

Metta Vihara en duurzaamheid

boeddhisme en ecologie

Metta Vihara is als relatief nieuw retraitecentrum geopend in 2012. Met de voordelen van nieuwbouw konden we vanaf het begin maximaal rekening houden met hoge duurzaamheidseisen. Zo is met de voorbereiding, bij het ontwerp, bij de bouw en bij de keuzes van installaties reeds met vooruitziende blik rekening gehouden met de wens tot een minimale ecologische voetafdruk. Metta Vihara maakt gebruik van aardwarmte, Metta Vihara heeft een netto elektriciteitstoevoeging aan het elektriciteitsnet vanwege de vele zonnecellen op het dak, we koken vrijwel gasloos en uiteraard verzorgen we de tuin op een zo ecologisch mogelijke wijze. Duurzaamheid is voor Metta Vihara een vanzelfsprekendheid.

Binnen Triratna maken wij ons zorgen over de klimaat- en ecologische crises. Wij willen er in ons handelen iets mee doen, sterk ingebed in onze visie en ons gedachtegoed.

We zijn we ons maar al te pijnlijk bewust van de kernleer van de Boeddha, dat acties gevolgen hebben. De steeds snellere vernietiging van ecosystemen in de natuurlijke wereld, veroorzaakt door hebzucht, haat en onwetendheid, veroorzaakt onnoemelijk veel lijden van allerlei soorten wezens. We voelen het als onze plicht om een alternatieve manier van leven te beoefenen gebaseerd op stilte, eenvoud en tevredenheid en handelen, om lijden te verlichten waar we kunnen. En in een groter perspectief, om bij te dragen aan het vergroten van het bewustzijn van de benarde toestand van de planeet.

De wetenschap bevestigt wat al jaren algemeen bekend is: dat er grote en onomkeerbare veranderingen in het klimaat aan de gang zijn, die alle delen van de wereld treffen en dat onder

andere snelle en drastische verminderingen van de uitstoot van CO2 nodig zijn. Maar het gaat over veel meer dan CO2 reductie. We hoeven de IPCC rapporten maar open te slaan, of we lezen over:

- Klimaatverandering ten gevolge van menselijk handelen
- Biodiversiteitsverlies/massale uitstervingen
- Ontbossing
- Extreme weersomstandigheden
- Zeespiegelstijging
- Verzuring van de oceanen
- Koraalverbleking/dood
- "Dode zones" door kunstmestafvoer
- Huidige en toekomstige tekorten aan water en voedsel
- Massale migratie veroorzaakt door klimaatverandering
- Conflict over schaarse middelen, zoals water en voedsel

Wat het boeddhisme te bieden heeft:

De huidige existentiële situatie die we samenvatten met het risico van ecologische ineenstorting, brengt ons bij de belangrijkste twee benaderingen in het boeddhisme die tesamen en in evenwicht tot realisatie gebracht worden: wijsheid en mededogen. Actie rond de ecologische situatie kan geworteld zijn in mentale toestanden van angst, woede, schuld en angst met afschuw. Maar dat is niet altijd zo, en dat hoeft ook niet. Dat evenwicht kan ook worden bereikt met diep inzicht en het opkomen van de Bodhicitta.

Het aspect van mededogen opent onze beoefening, het is niet 'mijn beoefening', 'mijn centrum' of 'mijn traditie'. Als er compassievolle acties zijn die we kunnen ondernemen - waarom zouden we niet? Ook het aspect van wijsheid kan een belangrijke bijdrage leveren aan elk ecologisch activisme. Het geeft een gevoel van ruimte en perspectief, vertrouwen in de Dharma voorbij ruimte en tijd, en niet-angst. En een groter bewustzijn van de ecologische crisis zou aanzienlijk kunnen bijdragen aan onze wijsheidsbeoefening - aan onze directe realisaties van conditionaliteit en vergankelijkheid.

Tot slot een paar van de kernbegrippen in het boeddhisme gekoppeld aan ecologie:

De centrale plaats van de geest:	het menselijk welzijn is niet afhankelijk van consumptie en het nastreven van plezier. Ware betekenis en voldoening komen van binnenuit.
Medeleven:	we hechten waarde aan welzijn voor al het leven, omwille van zichzelf. De natuurlijke wereld heeft intrinsieke waarde; het leven is nergens voor.
Conditionaliteit:	we accepteren dat acties consequenties hebben. Op praktisch niveau zijn we afhankelijk van de omstandigheden in de wereld; op het niveau van verschijnselen delen we in de zienswijze dat de aard van alle dingen leeg is, er is geen onafhankelijk bestaan, alles is vergankelijk en uiteindelijk onbevredigend. Dit geeft ons een diepe verwantschap met al het leven, of het nu bewust is of niet.
Metta is inclusief:	het is niet alleen beperkt tot mensen of zelfs tot een bewust leven. De manier waarop metta in onze gemeenschap is onderwezen, brengt een antropocentrische visie met zich

mee: dat menselijk welzijn er toe doet boven alle andere overwegingen.

Tevredenheid: het boeddhisme plaatst geluk buiten het consumentisme. We kunnen leren om minder te nemen en anderen aanmoedigen om dat te doen uit liefde voor de wereld.

Vaardige communicatie: we kunnen een vriendelijke en medelevende stem toevoegen aan het milieudebat en het klimaatgesprek, vrij van polarisatie en vrij van verwijten. We kunnen het in ieder geval proberen!

Een echte dharmische reactie op de ecologische situatie zou een intensivering van persoonlijke beoefening kunnen zijn, net zo goed als lesgeven of werken in een centrum, net zo veel als openlijk sociaal activisme. We willen duidelijk maken dat het onderwijzen en beoefenen van de Dharma zelf een zeer effectieve vorm van activisme is. We willen ook iedereen die zijn dharma-leven wil verdiepen aanmoedigen om zijn eigen ethische gevoeligheden te volgen als reactie op onrecht van welke aard dan ook - of het nu gaat om het milieu, armoede of discriminatie.

Wat kan ik doen?

Doe mee aan het gesprek en daag jezelf uit tot het handelen en bijdragen geven, wat voor jou passend en mogelijk is. Binnen en buiten Triratna zijn allerhande initiatieven om met stevige grond in het boeddhisme, bij te dragen aan veranderingen. We zien dat deze veranderingen die mondiaal nodig zijn, ook daadwerkelijk gaande zijn. Dat is op meerdere niveau's, nl in veranderingen in ons concrete handelen, in bijdrage aan veranderingen op systeemniveau en bijdrage aan veranderingen in ons individueel en collectief bewustzijn.

Zie ook:

<https://www.triratnaearthsangha.network/home>